

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 147/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. apríla 2015 prerokoval vyhlásenie sťažovateľa [REDAKOVANÉ] o odmietnutí sudkyne Ústavného súdu Slovenskej republiky Ľudmile Gajdošíkovej vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 718//2014 a takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Ústavného súdu Slovenskej republiky Ľudmila Gajdošíková nie je vylúčená z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 718//2014.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. februára 2015 doručené vyhlásenie sťažovateľa [REDAKOVANÉ] ako účastníka konania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 718//2014 (ďalej len „účastník konania“) podľa § 28 odsek 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o odmietnutí sudkyne ústavného súdu Ľudmile Gajdošíkovej v tejto veci pre jej predpojatosť.

2. Svoju námietku predpojatosti sudkyne Ľudmile Gajdošíkovej účastník konania odôvodnil takto: „Získal som informáciu o tom, že mnou odmietnutá sudkyňa - členka senátu ústavného súdu má podľa § 11 odsek 2 zákona zachovaný pracovný pomer ku Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky, pre ktorý pomer k účastníkovi konania ústavného súdu vedeného pod číslom II. ÚS 718//2014 (ktorým je porušovateľ mnou podanou ústavnou sťažnosťou namietaného základného práva), možno mať pochybnosti o jej nepredpojatosti.“

3. Sudkyňa Ľudmila Gajdošíková vo vyjadrení z 5. marca 2015 k uvedenej námietke účastníka konania uviedla:

«V Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky som pracovala do vymenovania za sudkyňu ústavného súdu, t. j. do 22. januára 2000, kedy ma prezident Rudolf Schuster vymenoval prvý raz za sudkyňu ústavného súdu a na výkon funkcie sudkyne ústavného súdu som bola uvoľnená. Rovnaká situácia bola 16. februára 2007, keď ma prezident Ivan Gašparovič vymenoval do funkcie sudkyne ústavného súdu. Bez ohľadu na nie celkom zrejmy kontext použitia tohto dôvodu som toho názoru, že táto skutočnosť nemôže byť dôvodom mojej prípadnej predpojatosti pri rozhodovaní vo veci [REDAKOVANÉ].

Nie som jediná sudkyňa ústavného súdu, ktorá bola uvoľnená na výkon funkcie sudkyne ústavného súdu z orgánu verejnej moci (ktorý má k tomuto orgánu zachovaný svoj pracovný alebo porovnateľný vzťah), ktorý je/môže byť účastníkom konania pred ústavným súdom (napr. t. č. sú na výkon funkcie na ústavnom súde uvoľnení piati sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (z t. č. aktuálneho počtu 11 sudcov ústavného súdu), ktorý (Najvyšší súd Slovenskej republiky), je jedným z najčastejších účastníkov konania na ústavnom súde. Uvoľnenie na výkon funkcie sudcu ústavného súdu z orgánu verejnej moci, ku ktorému sa sudcovi ústavného súdu jeho pracovný alebo porovnateľný vzťah zachováva, podľa môjho názoru ho nemôže sama osebe „diskvalifikovať“ vo vzťahu k jeho rozhodovacej činnosti.

V nadväznosti na moje vyjadrenie oznamujem, že námietku predpojatosti voči mojej osobe uplatnenú [REDAKOVANÉ] považujem za nedôvodnú a vyjadrujem

presvedčenie, že som spôsobilá a pripravená rozhodovať v predmetnej veci objektívne a nezaujato v súlade so sľubom, ktorý som podľa čl. 134 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky zložila už dva razy.»

4. Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

5. Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania.

6. Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcov pre predpojatosť rozhodne iný senát.

7. V predmetnej veci koná a rozhoduje II. senát ústavného súdu v zložení: Ladislav Orosz, predseda, Ľudmila Gajdošíková a Sergej Kohut, členovia senátu.

8. Podľa čl. IV bod 1 písm. b) Rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2015 pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde o vylúčení sudcu, ak ide o sudcov II. senátu ústavného súdu, rozhoduje III. senát ústavného súdu.

9. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že existenciu neustrannosti sudcu treba posudzovať podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00). Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkovi postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké

príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 158/08).

10. V danom prípade posudzovanie nestrannosti sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej zo subjektívneho hľadiska v zásade neprichádza do úvahy, pretože v námietke vznesenej účastníkom konania, ani vo vyjadrení sudkyne nie sú uvedené dôvody, ktoré by mohli nasvedčovať jej vzťahu k samotnej prerokúvanej veci (akejkolvek zainteresovanosti) alebo dôvody týkajúce sa vzťahu k účastníkom konania (ich zástupcom), ktoré by jej bránili rozhodovať vo veci nezaujato.

11. Pokiaľ ide o objektívne hľadisko („zdanie“), ústavný súd pri jeho posudzovaní musel brať do úvahy konkrétne okolnosti.

12. Podľa § 136 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov zamestnávateľ uvoľní zamestnanca dlhodobo na výkon verejnej funkcie a na výkon odborovej funkcie. Náhrada mzdy od zamestnávateľa, u ktorého je v pracovnom pomere, mu nepatrí.

Z tohto ustanovenia vyplýva povinnosť zamestnávateľa uvoľniť zamestnanca dlhodobo na výkon verejnej funkcie, pričom počas doby uvoľnenia ide medzi nimi výlučne o formálno-právny vzťah, bez existencie vzájomných práv a povinností. Tento právny inštitút slúži výlučne na účely opätovného prijatia do pracovného pomeru zamestnanca, po skončení výkonu verejnej funkcie (vo verejnom záujme).

13. Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 16/1993 Z. z. o Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky Kancelária prezidenta Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária prezidenta“) je (samostatnou) právnickou osobou, ktorá zabezpečuje veci spojené s výkonom funkcie prezidenta a s politickou a verejnou činnosťou prezidenta a podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona zamestnancom kancelárie prezidenta neprislúcha vystupovať v mene prezidenta, pokiaľ na to nie sú výslovne splnomocnení.

14. Podľa čl. 101 ods. 1 ústavy je prezident hlavou Slovenskej republiky a (...) vykonáva svoj úrad podľa svojho svedomia a presvedčenia a nie je viazaný príkazmi.

15. Z uvedeného článku ústavy a ustanovení citovaného zákona jednoznačne vyplýva, že prezident Slovenskej republiky a kancelária prezidenta sú dva samostatné právne subjekty, pričom účastníkom predmetného konania sp. zn. II. ÚS 718//2014 je prezident Slovenskej republiky.

16. Vychádzajúc z uvedených právnych súvislostí v spojení so skutočnosťami, že sudkyňa Ľudmila Gajdošíková už v kancelárii prezidenta nepracuje viac ako pätnásť rokov a v dôsledku zmien v osobách vykonávajúcich funkciu prezidenta Slovenskej republiky so súčasným prezidentom Slovenskej republiky ani nemohla prísť do pracovného kontaktu, ústavný súd konštatuje, že námietky predpojatosti voči nej vznesené účastníkom konania nie sú opodstatnené ani z objektívneho hľadiska, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2015